

VÝROČNÁ SPRÁVA 2024

WWF Slovensko

OBSAH

SPOLOČNE DOKÁŽEME RÁŠŤ AJ POD TLAKOM

NAŠE POSLANIE, CIELE A VÍZIA

AKO SME BRÁNILI NAŠU PRÍRODU

VEĽKÉ ŠELMY

VODA

LESY

OPEĽOVAČE

OCHRANA PRÍRODY V PRÁVE

POTRAVINY A UDRŽATEĽNOSŤ

SPOLU DOKÁŽEME VIAC

VZDEĽÁVALI SME DETI AJ DOSPELÝCH

PODUJATIA PRE VEREJNOSŤ

BEZ VÁS BY TO NEŠLO

FINANČNÉ ÚDAJE

SPOLOČNE DOKÁŽEME RÁŠŤ AJ POD TLAKOM

Chladnutie za posledným rokom je spojené často krát s pocitom tlaku, ktorý asi dobre vystihuje pieseň *Under Pressure* (Queen a David Bowie). Text je o strachu, neistote a chaose, o emocionálnom a sociálnom strese, ktorý prežívame.

Mnohí z nás nachádzajú silu a schopnosť čeliť týmto výzvam v prírode. Práve prírodné krásy, lesy, rieky, stromy, národné parky a najrôznejšie druhy živočíchov či rastlín nám pomáhajú nájsť pokoj, a pohnúť sa ďalej. I v tom vnímame zmysel našej práce – ochrániť krásu a silu prírody pre nás všetkých.

Príroda je obrovským bohatstvom tejto krajiny a súčasťou našej identity. V uplynulom roku sa však dostala pod bezprecedentný tlak. Návrhy zákonov aj konkrétne rozhodnutia v rýchлом slede jasne smerujú k výraznému oslabovaniu jej ochrany.

WWF Slovensko dokázalo aj v tomto roku prostredníctvom odbornej spolupráce a verejnej podpory v mnohých prípadoch obhájiť záujmy ochrany životného prostredia a prírodných hodnôt. Niekedy až prekvapivo úspešne:

- Spolu so slovenskými vedcami a vďaka vašej podpore sme dokázali **zachovať doterajšiu prísnu ochranu vlka a rysa**.
- V prípade medveda sme upozornili na nesúlad navrhovanej legislatívy s medzinárodnými záväzkami a vďaka vašej podpore sme dosiahli **dôležité zmeny v texte zákona**.
- Spolu s Via Iuris sme dosiahli, aby navrhované zmeny vodoohodpodárskej koncepcie boli najskôr podrobené **strategickému hodnoteniu vplyvov na životné prostredie**.
- Spoločne s farmármi sme vytvorili a udržiavame vyše 150 hektárov bylinných biopásov pre podporu opelujúceho hmyzu a ďalších živočíchov.
- V spolupráci s firmami a mestami sme vysadili stovky metrov ekologických koridorov, tradičnými odrodami stromov a kríkov, ktoré citlivo vyberáme pre každý región.
- Spolu s obcami pripravujeme nové chránené územia na rieke Hron.

Každý z týchto krokov bol možný len vďaka spolupráci. Chceme sa preto veľmi poďakovať všetkým našim podporovateľom, spolupracovníčkam a priaznivcom, ako aj celému tímu WWF, ktorý napriek ťažkým podmienkam dokáže robiť skvelé veci.

Súčasnne však musím upozorniť aj na to, že mnohí naši kolegovia, spolupracovníci, vedkyne a experti v odborných a dobrovoľných organizáciách ochrany prírody zažívajú extrémne ťažké časy. A to iba kvôli ich principiálnosti, odbornosti a odhodlaniu chrániť prírodu pre nás všetkých. Pieseň *Under Pressure* dáva aj „návod“ ako sa s tlakom ťažkej doby vyrovnáť. Ako jeden z kľúčov dáva do popredia vzájomnú podporu a spoluprácu. Práve ku vzájomnej podpore a súdržnosti by som vás všetkých chcela prizvať aj touto výročnou správou.

Miroslava Plassmann,
riaditeľka WWF Slovensko

NAŠE POSLANIE, CIELE A VÍZIA

WWF (Svetový fond na ochranu prírody, angl. World Wide Fund for Nature) je jednou z najväčších nezávislých organizácií na svete zameraných na ochranu prírody a životného prostredia. Organizácia vznikla v roku 1961, má vyše päť miliónov podporovateľov a globálnu sieť vo viac ako 100 krajinách naprieč šiestimi kontinentmi. Viac ako 60 rokov pracujeme na tom, aby sme zastavili zhoršovanie stavu prírodného prostredia našej planéty a spolupodielali sa na vytváraní sveta, kde budú ľudia žiť v harmonickom spojení s prírodou.

WWF na Slovensku

V roku 2014 sme rozšírili naše pôsobisko aj na Slovensku a od roku 2019 tu vykonávame svoju činnosť ako registrovaná organizácia.

Aktívne hľadáme spôsoby ako zabrániť zmenám klímy, nedostatku vody či strate biodiverzity. Vytvárame partnerstvá s vedeckými inštitúciami, odbornými a občianskymi organizáciami, ale aj firmami, ktoré majú snahu zmeniť svoj prístup k využívaniu prírodných zdrojov.

Presadzujeme opatrenia, ktoré pomôžu ľuďom žiť udržateľne a v súlade s možnosťami našej planéty.

Tím WWF Slovensko sa prioritne sústreďuje na tri oblasti – na ochranu lesov, vôd a voľne žijúcich živočíchov. V posledných rokoch však rozvíjame aj ďalšie témy. Do centra našej pozornosti sa čoraz viac dostávajú udržateľné stravovanie či podpora opeľujúceho hmyzu, ktorý je významný pri produkcii mnohých poľnohospodárskych plodín, aj pre celkové zachovanie prírodnej rozmanitosti.

AKO SME BRÁNILI NAŠU PRÍRODU

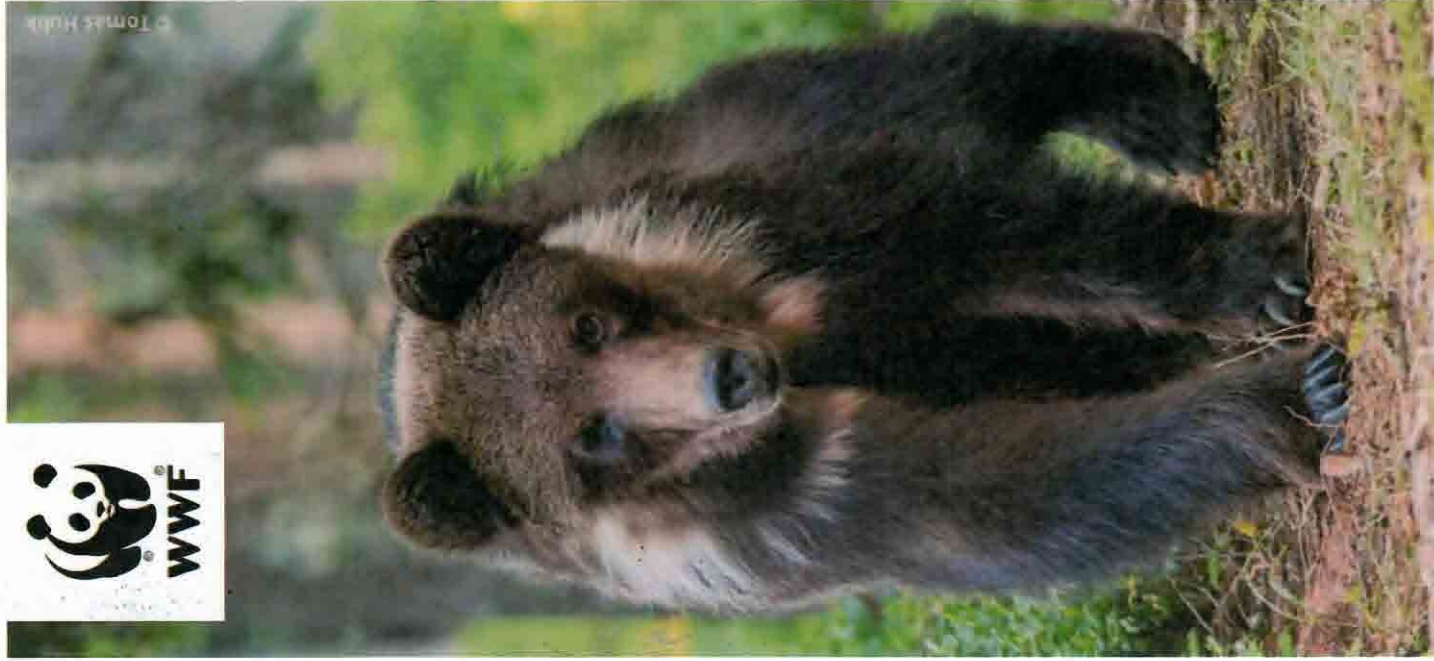
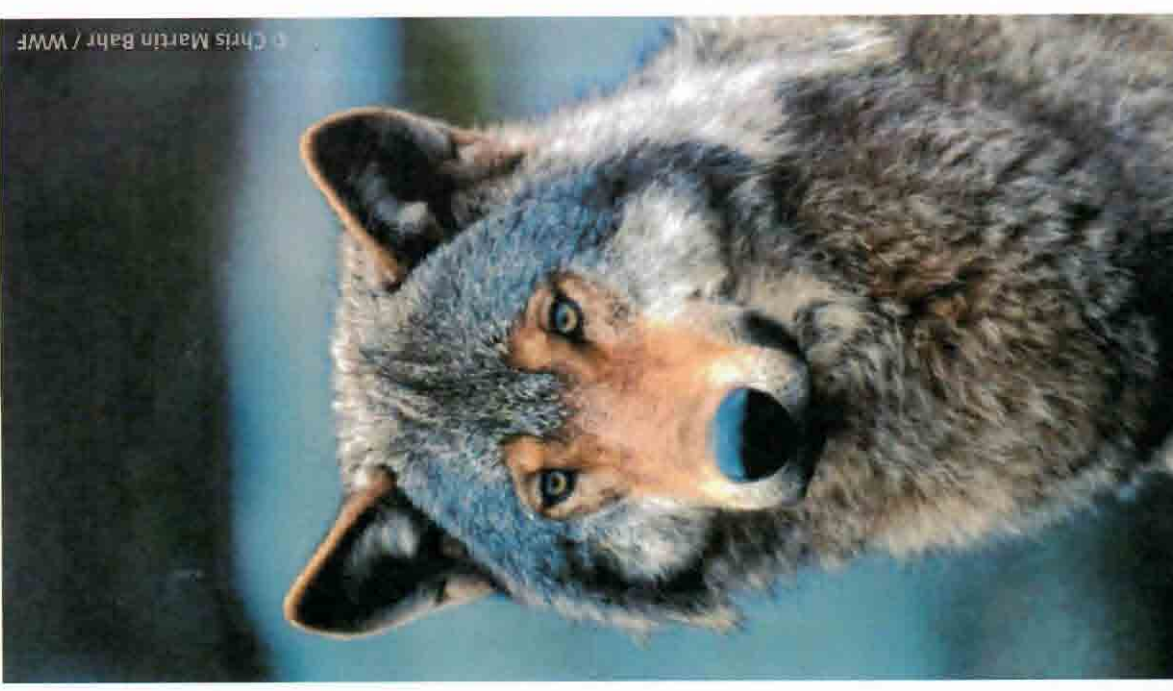
2023/2024

Posledný rok bol plný výziev, ale aj úspechov a radosti. Tak, ako po iné roky sme sa ďalej snažili zvelaďovať a brániť našu prírodu. Spolu s našimi partnermi, obcami, farmármi, lesníkmi či vodohospodármi, ale aj vďaka všetkým našim podporovateľom a podporovateľkám sa nám podarilo hneď niekoľko významných úspechov:

- 👉 **ochránili sme rysa a vlka pred nezmýselným strieľaním;**
- 👉 **vysadili sme nové kvitnúce miesta pre opelováče;**
- 👉 **prispeli sme k prinavráteniu vody do Vojčianskeho ramena;**
- 👉 **inštalovali sme plašiče na rušných cestných úsekoch, aby sme ochránili zvieratá pred usmrtením na cestách, ale aj vodičov pred nehodami;**
- 👉 **pohli sme sa vpred smerom k náprave environmentálnych škôd spôsobených prevádzkou vodnej elektrárne pri Železovciach;**
- 👉 **dohodli sme sa na spolupráci s viacerými mestami, štátnymi inštitúciami aj odbornými organizáciami;**
- 👉 **pripomienkovali sme návrhy na zmenu legislatívy a vyhlasovali verejné výzvy.**

VELKÉ ŠELMY

VELKÉ ŠELMY ČELIA STARO-NOVÝM HROZBÁM

Veľké šelmy, ako sú rys ostrovid, vlk dravý či medveď hnedý, patria medzi celoročne chránené druhy v našej prírode. Ich ochrana jej jednou z kľúčových priorít WWF Slovensko, pretože hrajú nenahraditeľnú úlohu v udržiavaní zdravých a vyvážených ekosystémov. Tieto šelmy dnes čelia viacerým hrozbám, vrátane pytlactva, úbytku ich prirodzeného prostredia a následkov narastajúceho konfliktu s človekom.

V sezóne 2023/2024 sa veľké šelmy na Slovensku ocitli v ešte vážnejšom ohrození, keď po parlamentných voľbách začali pribúdať návrhy na úpravy legislatívy. Verejne sa ohlásil zámer opäť zaviest kvóty na odstrel vlka a legalizovanie lovu hrozilo aj v prípade rysa a ďalších veľkých šeliem. Vo WWF Slovensko sme zaujali jasné stanovisko a podnikli sme kroky, aby sme zabránili oslabeniu ochrany veľkých šeliem.

foto Tomáš Hulík

VLK POD PALBOU

V decembri 2023 Ministerstvo životného prostredia SR oznámilo, že chce zmeniť vyhlášku k zákonu o ochrane prírody a krajiny tak, aby opäť umožnila lov vlka dravého. Cieľom malo byť zníženie škôd na hospodárskych zvieratách.

Zmenu predpisov pripravovalo aj Ministerstvo pôdohospodárstva SR.

Takýto legislatívny návrh sme verejne odmietli. Nezodpovedá súčasnej úrovni vedeckého poznania, nie je podložený komplexnými dátami, a preto sme žiadali tento predčasný a nedostatočne pripravený legislatívny proces zastaviť. Naši farmári navyše čelia omnoho väčším a komplikovanejším problémom spojeným s prírodou. Ohrozujú ich veľké suchá, nepredvídané mrazy, či nájazdy diviakov ničiacich úrodu za milióny eur.

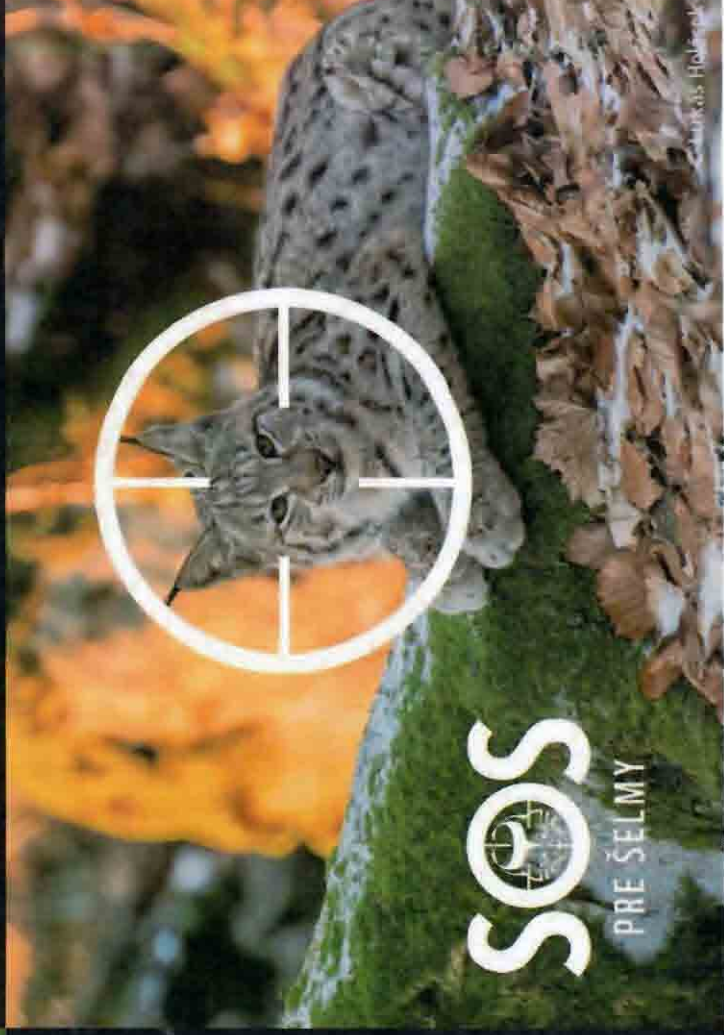
Vlk je chránený druh. Je to sanitár lesa a je mimoriadne dôležitý pre udržanie rovnováhy v prírode. Jeho prínos vysoko prevažuje nad škodami, ktoré spôsobuje, a ktorým sa dá zavedením vhodných opatrení zabrániť. Preto je dôležité ho celoročne chrániť aj naďalej.

OCHRÁNILI SME RYSA

Na prelome apríla a mája sa na pôde parlamentu rokovalo o návrhoch noviel zákona o ochrane prírody a krajiny a zákona o civilnej ochrane, ktoré by v predkladanom znení, namiesto riešenia situácie s medvedom hnedým, výrazne uľahčili odstrel veľkých šelmy, vrátane kriticky ohrozeného rysa ostrovida. Návrh sa riešil expresne rýchlo v skrátenom legislatívnom konaní a bez odbornej diskusie.

Poslali sme preto poslancom NR SR výzvu, aby v danom znení nehlasovali za návrhy. K výzve sa postupne pridalo viac ako 90 podporovateľov z radov vedeckej obce a pod našu verejnú výzvu Rys nie je hrozba sa podpísalo 4 782 ľudí.

Vďaka nášmu spoločnému úsiliu napokon z navrhovanej novely vypadol pojem „veľké šelmy“, čo zabezpečilo, že sa zmeny v zákonoch nevzťahujú na rysa či vlka. V prípade medveďa sa nám podarilo dosiahnuť zmenu definície škody, pri ktorej je možné povoliť odstrel. Budeme ďalej pozorne sledovať, aké bude uplatnenie týchto nových predpisov v realite.

SOS

PRE ŠELMY

© Lukáš Holubský

ODRAZKY PRI CESTÁCH CHRÁNIA ĽUDIA AJ ZVIERATÁ

V novembri sme sa v Národnom parku Veľká Fatra zamerali na exponované cestné úseky, ktoré využívajú mnohé živočíchy, vrátane veľkých šeliem a iných zákonom chránených druhov. Prechod cez tieto úseky je pre ne často jedinou možnosťou ako sa presunúť za vodou či potravou, no mnohé pri tom zomierajú. Kollízie pritom ohrozujú nielen voľne žijúce živočíchy, ale aj vodičov.

V spolupráci so Slovenskou správou ciest sme preto na cestné stĺpiky nainštaloval reflexné prvky. Kritické miesta sme vybrali spoločne s NP Veľká Fatra. Ide o dôležité preventívne opatrenie na ochranu migrujúcich živočíchov, ktoré môže prispieť aj k zmierneniu negatívnych dopadov kollízií na ľudské zdravie a majetok.

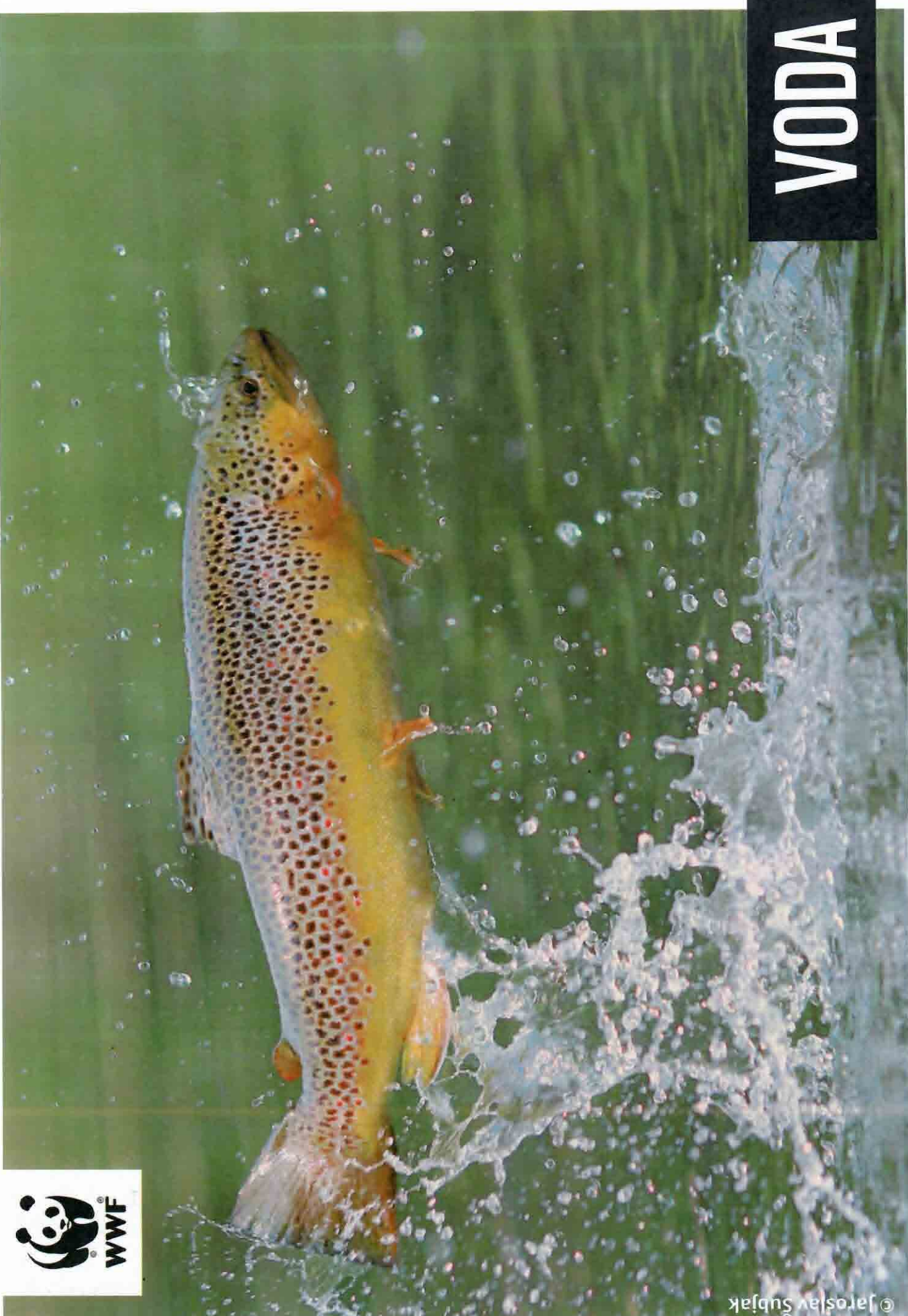
Opatrenie sme mohli zrealizovať aj vďaka spolupráci s Nadáciou VÚB. Svetelné odrazky sme v spolupráci so Slovenskou správou ciest nainštalovali aj na kritickom úseku cesty prvej triedy č. 75 v okrese Lučenec, kde cesta prechádza cez migračný koridor, ktorý sme identifikovali v už ukončenom projekte SaveGREEN.

ZIMNÝ MONITORING VEĽKÝCH ŠELIEM

V prvých mesiacoch roku 2024 sme realizovali zimný monitoring veľkých šeliem vo vybraných územiach Slovenska s cieľom doplniť chýbajúce údaje, či aktualizovať údaje o rozšírení jednotlivých druhov. S pomocou deviatich externých mapovateľov sme zozbierali údaje na 35 transektoch. Celkovo sa podarilo zozbierať 725 výskytových druhových záznamov, z čoho 247 sa týkalo vlka, 22 ryša, 18 medveďa, jeden záznam dokladoval výskyt šakala zlatého a zvyšok boli iné druhy. Údaje budú použité pri identifikácii biokoridorov a ich následnom zabezpečení, tak aby sa dosiahla prepojenosť území európskeho významu, čo je jedna z úloh projektu LIFE – IP NATURA 2000 SVK, v rámci ktorého sa monitoring realizoval.

VODA

AJ TAKTO SME BRÁNILI

Zaslali sme pripomienky k

3 legislatívnym návrhom, pri ktorých sme hájili ochranu a obnovu riek.

Dokopy ich podpísalo viac ako **16-tisíc** ľudí.

Zorganizovali sme

2 podujatia pre verejnosť a odborníkov.

Uskutočnili sme

1 exkurziu pre novinárov na rieke Hiron.

Sledujeme a snažíme sa zastaviť

4 ďalšie prípady malých vodných elektrární na Hrone.

Spustili sme kampaň **Dajme riekam zelenú**, ktorá upozorňuje na dôležitosť odstraňovania bariér na riekach.

Zasiahla viac ako

1 845 000 sledovateľov a sledovateľiek

NAŠE RIEKY

PRÍPAD ŽELIEZOVCE SA PO 6 ROKOCH POHOL VPRED

Na rieke Hron pred šiestimi rokmi uhnuli stovky rýb, ktoré rozsekala turbína malej vodnej elektrárne (MVE) pri Želiezovciach. Lesy pod prehradením vyschli a poklesla hladina podzemnej vody. Vznikli škody na prírode aj na životnom prostredí ľudí, ktorí v oblasti žijú a podnikajú.

Spolu so Združením Slatinka a s podporou VIA IURIS sme vytváralo tlačili na úrady, aby nariadili prevádzkovateľovi MVE opatrenia na nápravu týchto environmentálnych škôd. Trvalo to šesť rokov, no v decembri 2023 sa veci konečne pohli a začal sa proces spracovania návrhu kompenzačných opatrení.

Je to vôbec po prvýkrát, čo sa na Slovensku nejaký úrad pustil do tohoto typu konania. A my ďalej bojujeme za to, aby sa poškodzovanie skončilo a aby boli škody napravené.

VÍŤAZSTVO V ŽIARI NAD HRONOM

Investori sa už viac ako desať rokov snažia rozkúskovať riekou Hron nevhodne naplánovanými malými vodnými elektrárnami (MVE). Len na 50-kilometrovej riečnej trase Banská Bystrica – Žiar nad Hronom ich chceli postaviť 11. Proti výstavbe na Hrone sa postavili miestni obyvatelia, rybári, vodáci aj odborné organizácie spojené v iniciatíve Za živé rieky, ktorej členom je aj WWF Slovensko. Ešte v roku 2018 sme sa s právnou pomocou VIA IURIS spoločne pustili do série súdnych sporov s cieľom ochrániť našu druhú najdlhšiu riekou. Spoločné úsilie sa vyplátilo – v marci prišli v súvislosti s MVE Žiar nad Hronom dobré správy: Súd sa stotožnil s výhradami odborníkov.

VOJČIANSKE RAMENO SA PO 60 ROKOCH NAPLNILLO VODOU

Vojčianske rameno bolo v minulosti súčasťou

vnútrozemskej delty Dunaja.

Po vybudovaní kanála, ktorý odviezol väčšinu vody k Vodnému dielu Gabčíkovo, rameno v podstate zmizlo.

Vo februári sa, aj vďaka našej podpore, doňho po 60 rokoch opäť vrátila voda a znovu tak ožila ďalšia časť

vnútrozemskej delty Dunaja, ktorá bola dlho odrezaná.

BROZ - ochranárske združenie v spolupráci s nami a s podporou VÚVH,

Vodohospodárskej výstavby, š.p. a ďalších obnovili

3,7 kilometrový úsek ramena, z čoho 900 metrov koryta

vykopali nanovo. Projekt

revitalizácie Vojčianskeho

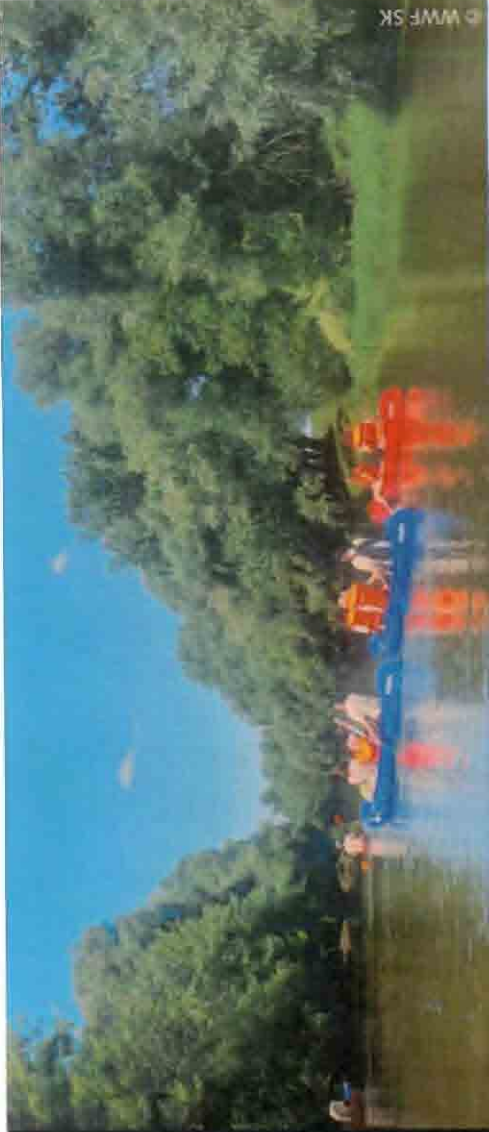
ramena bol ukončený

slávnostným odkopom.

ČISTILI SME RIEKU IPEĽ

Skupina dobrovoľníkov zo slovenských aj maďarských samospráv, ochranári, vodohospodári a vodáci, vrátane našich kolegov a kolegýň, tri dni spoločne čistili brehy Ipeľa. Ďakujeme Mestu Šahy – Ipolyság város a ďalším miestnym samosprávam, Slovenskému vodohospodárskemu podniku, š. p., a všetkým, ktorí sa akcie zúčastnili. Ipeľ je jednou zo štyroch výnimočných riek, ktorých stav sa snažíme zlepšiť v rámci medzinárodného projektu LIFE Living Rivers.

© WWF SK

© WWF SK

MAPOVALI SME OKOLIE HRONA

Hron prešiel za posledných 50 rokov zmenami, z ktorých sa viaceré negatívne podpísali na jeho ekologickom stave. Hľadáme preto lokality, ktoré by prostredníctvom revitalizácie umožnili obnoviť a oživiť riečnu krajinu – ako napríklad suché ramená, do ktorých by znova mohla prúdiť voda. Sprietočené ramená sú škôlkou pre mladé ryby a fungujúci lužný les zadržiava a čistí riečnu vodu. Takto ozdravené kúsky krajiny pomáhajú budovať jej odolnosť v časech výrazného sucha a extrémnych povodní.

ODHALILI SME BARIÉRY OHROZUJÚCE ŽIVOT V BELEJ

Bariéry na riekach sa do veľkej miery podieľajú na tom, že takmer 60% vodných útvarov na Slovensku nie je v dobrom ekologickom stave. Spolu s partnermi projektu LIFE Living Rivers sme preto vyrazili do terénu a skúmali sme, ako je tom s prekážkami rieka Belá a jej prítoky. Znalosti o rybej populácii poskytli zástupcovia miestnej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu z Liptovského Hrádku. Vďaka spolupráci môžeme lepšie a rýchlejšie pochopiť súčasný stav a určiť priority pre pomoc pôvodným druhom rýb.

PRVÉ RIEČNE OBECNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIE OSLÁVILO 1. ROK

Na jar 2024 sme s obyvateľmi a zástupcami obce Hronský Beňadik opäť čistili približne 5-kilometrové územie Beňadického alúvia Hrona od naplaveného odpadu. Vrátili sme sa sem približne rok po tom, ako sme tu vyznačili hranice nového chráneného územia. Teraz sme spolu s dobrovoľníkmi dočistili aj ďalšie jeho časti.

Vďaka dobrovoľníkom z iniciatívy Za živé rieky, miestnym obyvateľom, dobrovoľným hasičom a všetkým, ktorí podali pomocnú ruku, sa podarilo vyzbierať niekoľko desiatok vriec odpadu. Jeho likvidácia bola zabezpečená aj vďaka 2% z daní od darcov.

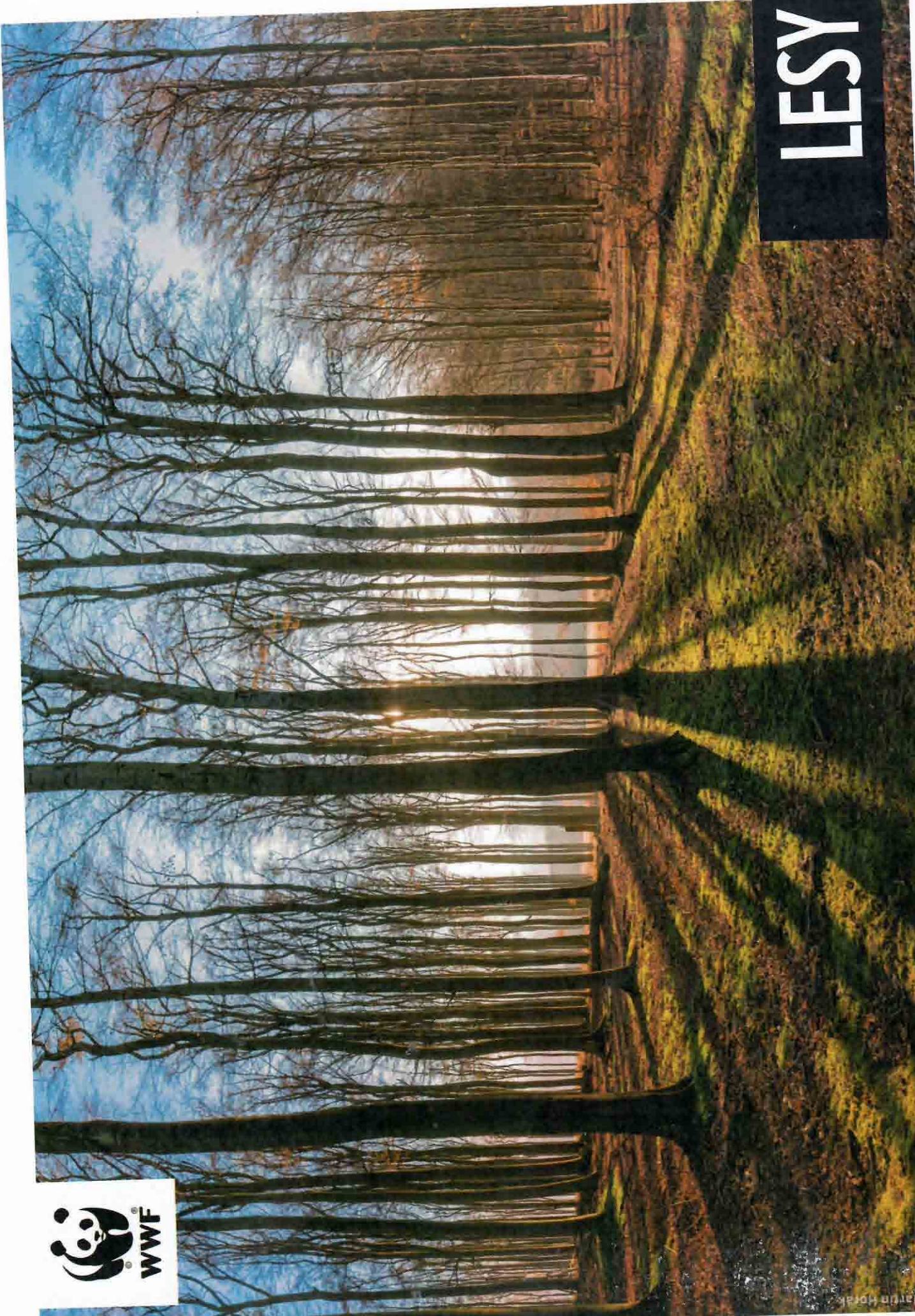
VYŠE 30 PRIATEĽOV RIEK SPOLOČNE DAROVALO KRV

V októbri sme sa spolu s partnermi projektu LIFE Living Rivers pustili do spolupráce iného druhu – usporiadali sme spoločné darovanie najvzácnejšej tekutiny. Viac ako 30 priateľov riek – vodohospodárov, výskumníkov a ochrancov prírody zo siedmich organizácií prišlo darovať svoju kvapku krvi pre tých, ktorí to potrebujú.

LESY

PODPORA LESOV V ČÍSLACH

o **100 000**

hektárov stúpla výmera FSC certifikovaných lesov.

v rámci workshopov a školení sme vyškolili

67

účastníkov o tom, ako vie certifikácia lesov podľa schémy FSC prispieť k lepšej ochrane a zodpovednému hospodáreniu v lesoch.

Na

304

hektároch lesov na Záhorí a v Malých Karpatoch

je už aj vďaka nám zavedené klimaticky inteligentné hospodárenie a pracujeme na rozšírení tohto konceptu na ďalších územiach, napr. v Horných Janíkoch a NP Slovenský raj v rámci projektu ForestConnect.

Nainštalovali sme

13

sond na meranie hladiny podzemnej vody

v Gbelskom lese s cieľom sledovať vplyv sucha a vodozádržných opatrení na stav a kvalitu lesov.

NAŠA VÍZIA PRE LESY

WWF Slovensko sa téme ochrany lesov na Slovensku a starostlivosti o ne venuje dlhodobo. Ciele, ktoré v tejto oblasti chceme dosiahnuť, sme zhrnuli do prehľadného materiálu s názvom Naša vízia pre lesy.

Čitatelia sa v ňom dozvedia:

1. prečo patrí medzi naše priority ochrana najvzácnejších lesov a pralesov;
2. akú úlohu má v lese odumreté drevo a ako k nemu pristupovať;
3. čo znamená zodpovedné a prírode blízke hospodárenie v lesoch;
4. ako sa starať o lesy tak, aby boli schopné odolávať zmene klímy;
5. ako chrániť lesy pred nelegálnou ťažbou dreva.

O činnosti, ktorú vykonávame v rámci lesného programu WWF Slovensko, sme natočili aj video Lesy pre život - Príbeh lesov na Záhorí.

© Jakub Krška

P5 PLUS

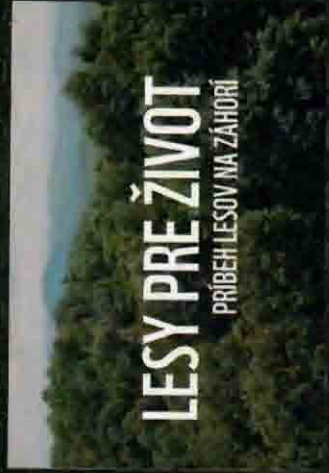
P5 PLUS

6 3 0 6

P5 PLUS

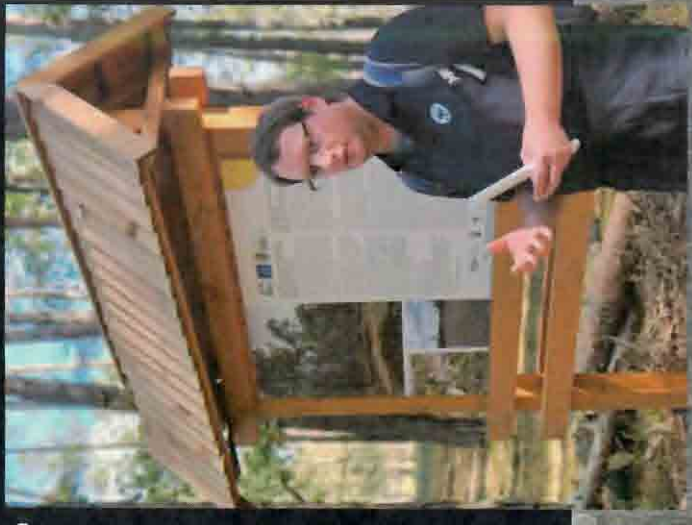
LESY PRE ŽIVOT

PRÍBEH LESOV NA ZÁHORÍ

KOMENTOVANÁ PRECHÁDZKA AJ PRE VEREJNOSŤ

V októbri sme na Záhorí zrealizovali prvú z našich komentovaných prechádzok pre verejnosť s názvom Povezďme si o lese. Účastníkom sme predstavili chránené aj obhospodarované časti tamojších, prevažne borovicových lesov a vysvetlili sme im čím sú významné, ako by mali zdravé lesy vyzerať či ako sa o ne správne starať. Rozobrali sme tiež úlohu lesov pri zmene klímy. Na prechádzke sa odborné podielali aj LESY Slovenskej republiky š.p.

SLOVENSKO NAVŠTÍVILI ZAHRANIČNÍ EXPERTI NA LESY

V júni sme v Smoleniciach privítali partnerov projektu CLIMAFORCEELIFE, s ktorými hľadáme riešenia pre stredoeurópske lesy, čeliace hrozbám zmeny klímy. CLIMAFORCEELIFE je medzinárodný projekt, v ktorom pracujeme na riešeníach pre lesy a ich prispôbovanie sa zmene klímy. Cieľom projektu je zlepšiť obhospodarovanie lesov v strednej a východnej Európe podporou prechodu na klimaticky inteligentné lesníctvo v prospech ľudí a prírody.

Na stretnutí sme hosťom z Bulharska, Rumunska, Maďarska a Českej republiky predstavili lesnícke a vodozádržné opatrenia, na ktorých aktuálne pracujeme. V borovicových lesoch na Záhorí sme partnerom ukázali aj experimentálne plochy, kde sa v rámci projektu testujú rôzne, inovatívne spôsoby obhospodarovania.

TÉMA KLIMATICKEJ KRÍZY V PREZIDENTSKOM PALÁCI

Zmena klímy sa týka každého z nás. Už dnes ľudia a príroda na celom svete pociťujú jej následky: od sucha, požiarov, záplav a vln horúčav spôsobených extrémnym počasím až po vymieranie rôznych druhov rastlín a živočíchov. Slovensko nie je výnimkou. O aktuálnej situácii, o hrozbách do budúcnosti, ale aj o opatreniach, ktoré môžu viesť k budúcnosti odolnejšej voči zmene klímy, sme diskutovali s prezidentkou SR. Zuzana Čaputová prijala WWF Slovensko spolu s ďalšími odborníkmi v rámci príprav na decembrovú klimatickú konferenciu COP28.

AKO SA MENÍ HLADINA PODZEMNÝCH VÔD?

To nám prezradia sondy, ktoré sme na prelome rokov 2023 a 2024 inštalovali na Záhorí. Aktivitu sme realizovali v rámci projektu CLIMAFORCEELIFE. Do zeme v rôznych častiach Gbelského lesa sme postupne osadili 13 sond. Ukážu nám, aký je aktuálny stav hladiny podzemných vôd v asi 140-hektárovom lese a aj v budúcnosti dokážeme vďaka nim lepšie vyhodnocovať zmeny. V ďalšej fáze projektu nás čaká realizácia opatrení smerujúcich k zadržiavaniu vody v krajine. Vďaka sondám si budeme vedieť overiť ich účinok. Veríme, že už čoskoro nám ukážu vyššiu hladinu podzemných vôd a pozitívny vplyv opatrení na lesy.

MONITORING CHROBÁKOV

V auguste 2023 sme v rámci projektu CLIMAFORCEELIFE vykonali aj

biomonitoring zameraný na chrobáky. V Jesoch na Záhorí a v Malých Karpatoch sme hľadali predovšetkým päť druhov európskeho významu - fuzáča veľkého, fuzáča alpského, roháča obyčajného, plocháča červeného a drevníka ryhovaného. Dva posledne menované druhy sú silno viazané na odumreté drevo.

Na monitoring boli vybrané rôzne časti lesov.

V lokalitách, ktoré sme skúmali, sa nachádzali aj hrubé, staré stromy, či množstvo odumretých stromov v rôznom štádiu rozkladu. Napriek tomu sme nenašli druhy, ktorých larvy žijú na mŕtvom dreve.

Pozorovali sme však viac druhov, ako sme predpokladali. Potešil nás nálezh fuzáča veľkého, čo je monitorovaný druh európskeho významu, či fuzáča hrubého a nosorožteka obyčajného, čo sú druhy národného významu.

OPEĽOVAČE

© Stefan Janco

PREČO ICH CHRÁNIME?

Opelovače sú dôležité pre až 87% druhov kvitnúcich rastlín a pre asi tri štvrtiny druhov pestovaných plodín, z ktorých získavame rozličné potraviny, krmoviny, tkaniny, látky pre priemysel, liečivá a podobne.

V Európe patria medzi najvýznamnejšie opelovače včely, ktorých tu žije zhruba 2 000 druhov. Dôležité sú však aj denné a nočné motyle, pestrice, chlpačky, tiež niektoré osy, chrobáky a v menšej miere aj zástupcovia ďalších skupín živočíchov.

KRAJINA PRE MOTÝLE A ĎALŠIE OPELOVAČE

Počty opelovačov celosvetovo výrazne klesajú. Vyhynutím je ohrozených množstvo druhov včiel, motýľov a pestric. Mnohé z nich preto uvidíme iba veľmi výnimočne — v špecifických prostrediach, ktoré vyžadujú pre svoj život.

Vo WWF Slovensko zavádzame rôzne opatrenia na podporu opelovačov v projekte Krajina pre motyle a ďalšie opelovače s podporou nadácie Bodensee Stiftung. Projekt je spolufinancovaný Nemeckou spolkovou nadáciou pre životné prostredie – DBU (<https://www.dbu.de/>).

© Jan Zavřel

VÝSADBA KVETNATÝCH BIOPÁSOV

Spolu s poľnohospodármi v Podpoľaní zakladáme biopásky, ktoré sú síce neprodukčnými prvkami na ornej pôde, ale významne podporujú život rôznych skupín opelovačov. Zároveň chránia pôdu pred veternou a vodnou eróziou, zlepšujú vsakovanie vody do pôdy a zlepšujú aj jej kvalitu. Živočíchom prinášajú ošoh ako útočiská a biokoridory. Súčasťou projektu je aj monitoring opelovačov, ktorý nám pomôže potvrdiť, že vegetácia biopásov je pre ne významne prospešná.

PREPOJENÁ KRAJINA

689. To je počet byliniek, kríkov a ovocných stromov, ktoré sme vysadili uprostred bratislavského sídliska v mestskej časti Karlová Ves.

Výsadba, ktorú sa nám podarilo dokončiť symbolicky na Hodinu Zeme, je výsledkom spolupráce s Bratislavou - hlavným mestom SR v rámci projektu Prepojená krajina s podporou Nadácie VÚB.

Nový zelený priestor medzi bytovkami vznikol ako pre ľudí, tak aj pre podporu opelovačov, ktorým vytvárame lepšie podmienky pre život v mestskom prostredí.

ÚPRAVY CESTNÝCH SVAHOV

Aj cestné svahy môžu byť po úprave vhodným prostredím pre život opelujúceho hmyzu. Na vybraných svahoch diaľničných obchvatov R1 v Banskej Bystrici sme začali s viacerými opatreniami.

Znižujeme podiel veľkých druhov tráv a výševom a výsadbou zvyšujeme množstvo kvitnúcich bylín, ktoré opelovačom poskytnú nektár a peľ.

ZVEĽADENIE LÚK V PODPOLANÍ

V ochrannom pásme Nízkych Tatier sa snažíme pomôcť vzácnému druhu motýľa, modráčikovi krvavcovému. Jeho život je viazaný na rastlinu krvavec lekársky, ktorá je jedinou živou rastlinou tohto motýľa.

Krvavec lekársky rastie na obhospodarovaných vlhkých lúčach a ohrozuje ho kosenie v nevhodnom čase. V spolupráci s poľnohospodármi zavádzame tzv. odložené a mozaikové kosenie lúčnych porastov. Zároveň monitorujeme veľkosť populácie modráčika na vybranom území a presne lokalizujeme miesta, kde rastú krvavce.

Aktivitu uskutočňujeme v rámci projektu Krajina pre motýle a ďalšie opelovače, ktorý je spolufinancovaný Nemeckou spoločnosťou nadáciou pre životné prostredie – DBU

OCHRANA PŘÍRODY V PRÁVE

BRÁNILI SME AJ VAŠE PRÁVA A ZÁJMY

DEŠTRUKCIA PRAVNEHO ŠTÁTU NA POZEMKoch

Hneď na začiatku roka sa v ohrození ocitlo právo pokojne užívať svoj majetok a vlastnícke právo. Ministerstvo dopravy SR zverejnilo v skrátenom medirezortnom pripomienkovom konaní návrh zákona o mimoriadnych opatreniach pre strategické investície, ktorý významne zasahoval do vlastníckych práv, nedával dostatočný priestor pre obhajobu verejných záujmov ochrany prírody a jednotlivých zložiek životného prostredia a v konečnom dôsledku by mohol znamenať aj zásah do ústavných práv občanov.

Spolu s VIA IURIS sme vypracovali hromadnú pripomienku, ktorú podpísalo 6,774 ľudí, vďaka čomu sa nám podarilo neskôr po sérii rokovaní dosiahnuť aspoň čiastkové úspechy. Zmeny zákona, ktoré sme presadili, vytvorili lepšie rámce pre ochranu vôd či prírody pri realizácii strategických investícií. Jednotlivé projekty budeme sledovať, aby sme mohli vyhodnotiť skutočné dopady na prírodu a komunitu.

HROMADNÁ PRIPOMIENKA

k novele zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie - EIA

Zákon o posudzovaní vplyvu výstavby na životné prostredie - EIA je jeden z najdôležitejších procesov, vďaka ktorému majú bežní ľudia možnosť zmeniť či zastaviť stavebné projekty, ak hrozí, že budú mať negatívny vplyv na ich okolie, zdravie alebo prírodu. Ministerstvo životného prostredia SR pristúpilo k zmenám zákona, ktorými výrazne obmedzilo možnosti občanov dostať sa k informáciám o plánovanej výstavbe v ich susedstve a zapojiť sa tak do ochrany svojho zdravia, majetku a prírody.

Spolu s VIA IURIS, Združením Slatinka, organizáciou SOS/BirdLife a Inštitútom pre ochranu prírody sme pripravili hromadnú pripomienku, ktorú podpísalo 5,352 ľudí. Aj v tomto procese sa nám podarilo dosiahnuť niektoré čiastkové zmeny oproti pôvodnému zneniu a po nadobudnutí účinnosti budeme pozorne monitorovať uplatnenie tohto zákona v praxi.

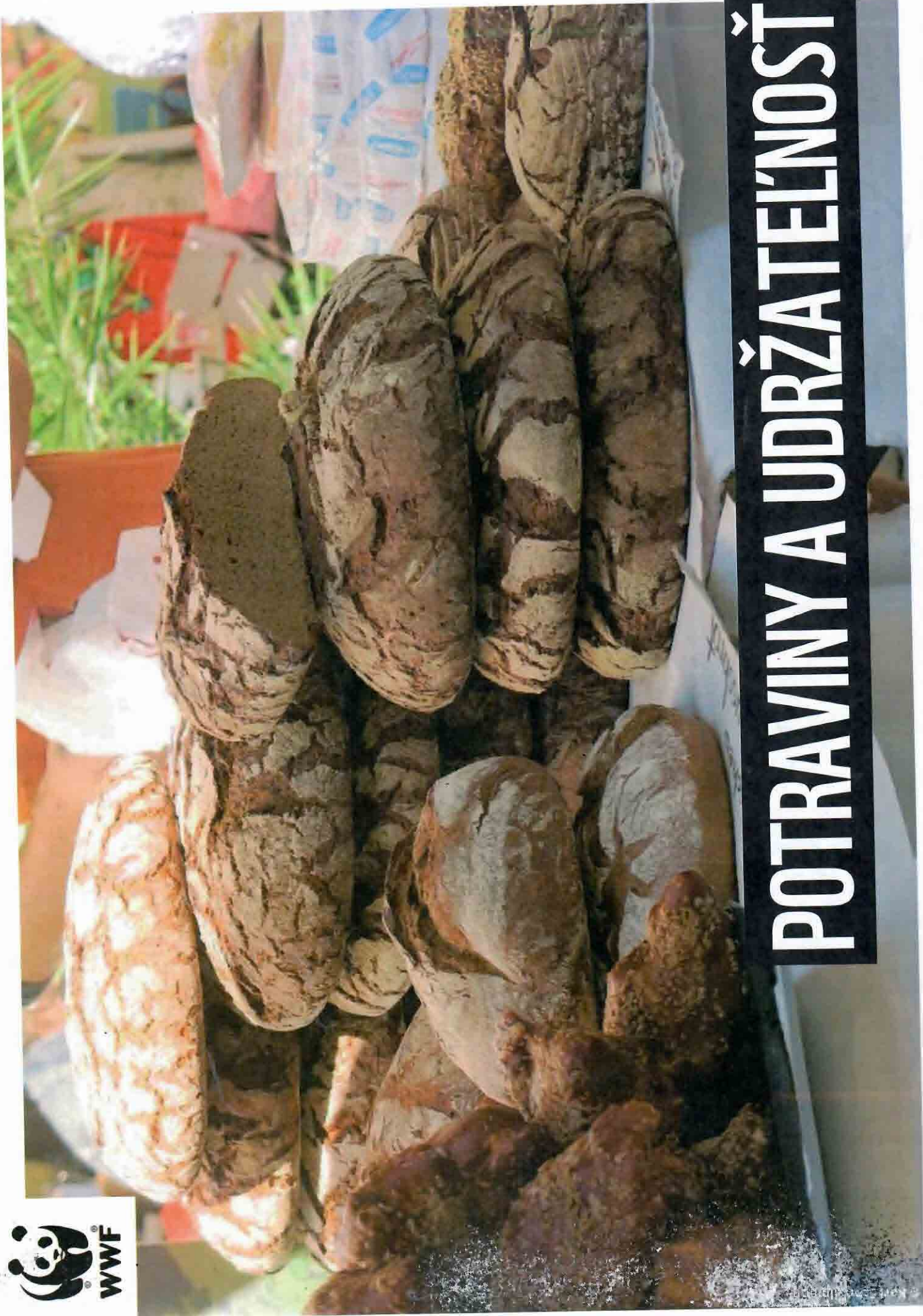
HROMADNÁ PRIPOMIENKA

k Aktualizácii koncepcie vodnej politiky SR

4000 PODPISOV. ĎAKUJEME!

Ochranu riek a našich vôd považujeme za kľúčovú. Aj preto sme sa rozhodli pripojiť k ďalším 17 organizáciám, spolu s ktorými sme vyzvali Ministerstvo životného prostredia SR, aby stiahlo návrh na aktualizáciu Koncepcie vodnej politiky do roku 2030. Podporilo nás tiež viac ako 4 000 ľudí a na základe našich pripomienok sa podarilo veľa vecí vylepšiť.

Všetky pripomienky však akceptované neboli a do koncepcie sa nevrátilo ani zastavenie prípravy troch veľkých vodných diel s najväčším negatívnym vplyvom - Tichý potok, Slatinka a Ďubákov. Bojovali sme ďalej a nasledovalo rozporové konanie. Ministerstvo životného prostredia napokon zobralo do úvahy naše odborné názory a prerušilo proces aktualizácie koncepcie vodnej politiky do doby, kým neprebehne posudzovanie vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

POTRAVINY A UDRŽATELNOST

ZMENA JE NA NAŠOM TANIERI

Až 30% celosvetových emisií skleníkových plynov produkujú potravinové systémy - výroba a spracovanie potravín. V roku 2023 sme sa pustili do cieľeného zvyšovania povedomia o tom, prečo je prechod na zdravšie a udržateľnejšie stravovanie dôležitý pre planétu.

V spolupráci s agentúrou Blonk sme sa zamerali na stravovacie návyky populácií v Českej republike, Maďarsku a na Slovensku. Na základe získaných údajov sme v jednotlivých krajinách vypočítali uhlíkovú stopu nášho stravovania a vypracovali vzorové jedálničky.

Navrhnuté zloženie jedálnička sme optimalizovali tak, aby sa znížila jeho uhlíková stopa, boli dodržané všetky výživové štandardy a zároveň, aby sa nezvýšila jeho cena.

Výsledkom je správa Zmena je na našom tanieri, ktorá vznikla v rámci partnerstva medzi WWF-Central and Eastern Europe a spoločnosťou Tesco Central Europe.

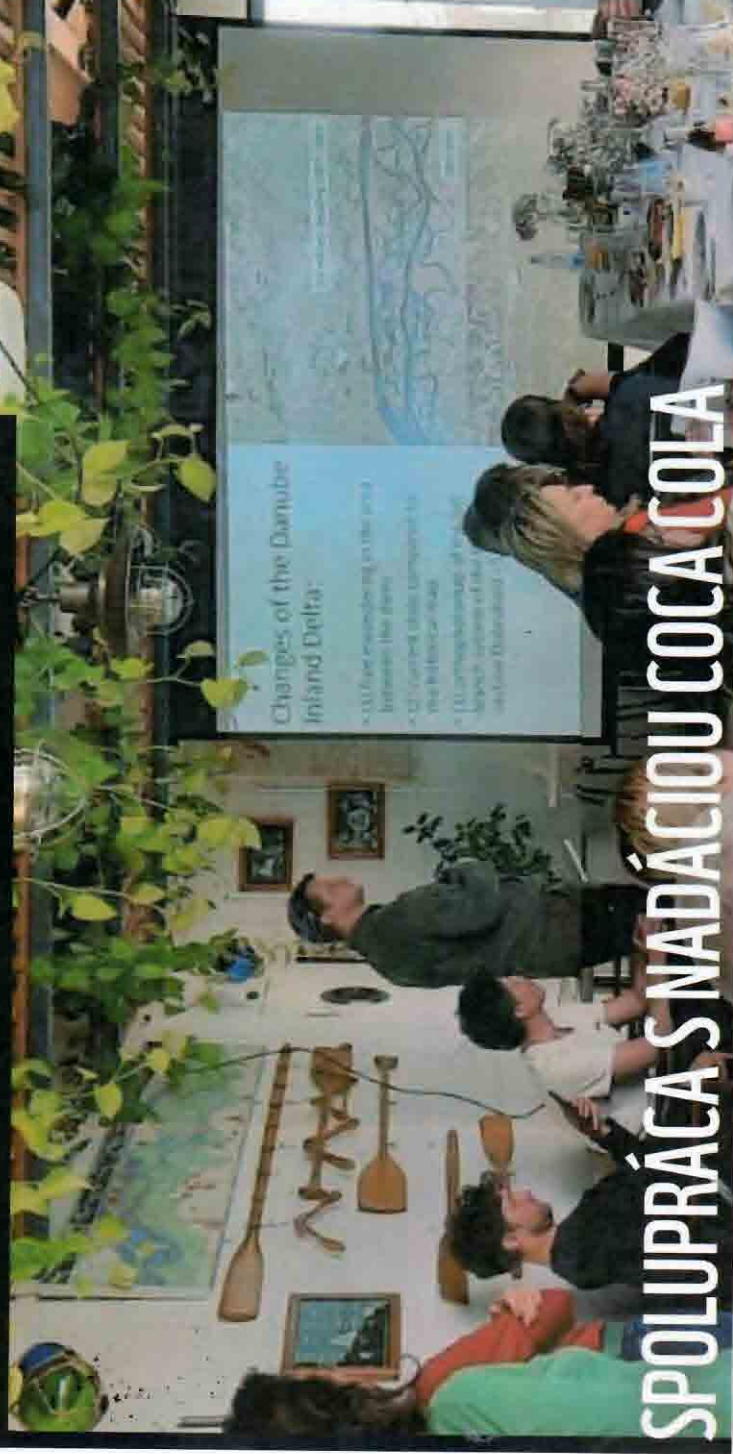
Do zvyšovania povedomia o udržateľnejšom stravovaní a vzorovom jedálničku pre Slovensko sme zapojili aj odborníkov na výživu a influencerky, ktoré sa zdravšiemu stravovaniu venujú. Pripravili sme tiež sériu prednášok a podcast.

SPOLU DOKÁŽEME VIAC

PARNETSTVÁ S FIRMAMI

SPOLUPRÁČA S NADÁCIOU COCA COLA

V marci 2023 sme ohlásili nové partnerstvo s Nadáciou Coca-Cola na projekte Living Danube Partnership. Cieľom tohto partnerstva je zlepšiť schopnosť povodia Dunaja odolávať negatívnym dôsledkom klimateckej zmeny. Konkrétne aktivity prinesú vo viacerých krajinách zvýšenie odolnosti mestských a vidieckych oblastí ohrozených zmenou klímy, zlepšia stav krajiny v povodí Dunaja a vďaka spoločným aktivitám prinesú úžitok miestnym komunitám, farmárom aj prírode.

WORKING
TOGETHER
FOR A LIVING
DANUBE

© Miroslav Ozdovik

Working together to provide
more sustainable choices

PARTNERSTVO S LIDL

V júni WWF a spoločnosť Lidl oznámili nové päťročné medzinárodné partnerstvo v 31 krajinách, vrátane Slovenska. Spolupráca sa bude zaoberať globálnymi ekologickými výzvami a podporí udržateľné obchodné modely. Cieľom je umožniť zákazníkom robiť udržateľnejšie rozhodnutia a posilniť udržateľnosť na medzinárodnej úrovni.

PODPORA OD NADÁCIE VÚB BANKY

Nadácia VÚB banky oslávila 20 rokov, počas ktorých podporila mnohé zmysluplné projekty. Či už ide o sociálnu oblasť, rozvoj umenia, alebo ochranu prírody, všetky smerujú k tomu najdôležitejšiemu – zlepšovaniu ľudských životov. Pri príležitosti jubilea sa vedenie nadácie rozhodlo 20 organizáciám poskytnúť mimoriadnu podporu vo výške 20-tisíc eur. Sme vďační, že sme mohli byť jednou z nich.

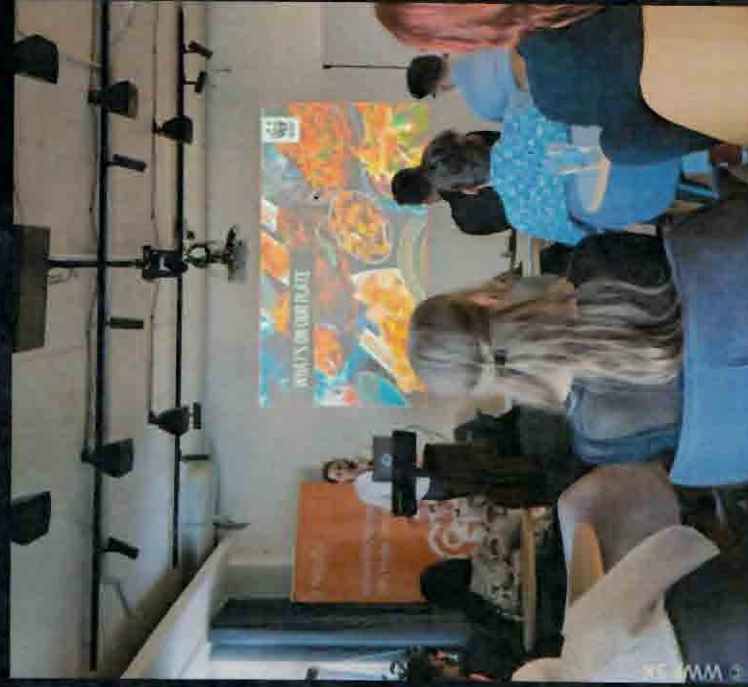

AKTIVITY S FIRMAMI

SADÍME STROMY

Spolu so zamestnancami spoločností Swiss Re, Zurich Insurance Company, Národná banka Slovenska a KPMG sme v Horných Janítkoch, Cíferi a Pezinku, vysadili 179 ovocných stromov a 309 kríkov. Tie podporia biodiverzitu a zároveň prispievajú k zadržiavaniu vody v prevažne poľnohospodárskej krajine. Na výsadbách sme spolupracovali s OZ Prákorėň a samosprávou mesta Pezínok a starostami obcí Cífer a Horné Janítky.

ROBÍME PREDNÁŠKY

Pre zamestnancov našich firemných partnerov pravidelne pripravujeme prednášky na tému environmentálneho správania a udržateľnosti. Tieto prednášky sú zamerané na kľúčové oblasti, ako je napríklad efektívne hospodárenie s vodnými zdrojmi, zdravé a udržateľné stravovanie či ochrana biodiverzity. V tomto roku sme pripravili 8 prednášok pre firmy a školy.

ODOVZDÁVAME SKÚSENOSTI

Okrem teoretických poznatkov radi zdieľame aj praktické skúsenosti. V rámci osvetvy o opelovačoch sme spolu so zamestnancami SwissRe vyrábali hmyzie domčeky.

SPOLUPRACUJEME S ODBORNÍKMI A SAMOSPRAVAMI

PREPÁJAME RIEKY I ODBORNÍKOV

So zástupcami Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., sme sa dohodli, že v záujme lepšej ochrany a starostlivosti o rieky, vodné toky a ekosystémy závislé na vode posilníme vzájomné aktivity. K podpisu Memoranda sme pristúpili symbolicky, pri rieke Ipel, ktorej stav máme spoločne zvelaďovať v rámci projektu LIFE Living Rivers.

UMENIE A PRÍRODA

Umenie je nesmierne obohacujúce. O to viac nás teší, že sme získali nového partnera pre naše aktivity práve vo Vysokej škole výtvarných umení, s ktorým sme podpísali Memorandum o spolupráci. Veríme, že umenie dokáže byť zvučným hlasom prírody. Spolu so študentmi a pedagógmi VŠVU budeme zvyšovať povedomie o témach v ochrane prírody prostredníctvom umeleckých diel a výstav fotografií.

SPÁJAME SILY S MESTAMI

Spolupráca s mestami a obcami v rôznych regiónoch je pre nás veľmi dôležitá.

Náplňou Memoranda o spolupráci s Hlavným mestom Slovenskej Republiky Bratislava je okrem ochrany, zvelaďovania a revitalizácie životného prostredia v hlavnom meste aj starostlivosť o verejnú zeleň, ekologický monitoring, či obnova chránených lokalít vrátane lúk, mokradí a lesov.

Spoločne prispějeme aj k zvyšovaniu povedomia o prírodných hodnotách druhov a biotopov a budeme organizovať vzdelávacie aktivity pre verejnosť a školy.

S mestom Pezinok sme tiež podpísali Memorandum o spolupráci, v ktorom sme sa dohodli na spolupráci v témach: podpora opeľovačov, tvorba a ochrana biokoridorov, ochrana pôdy pred vodnou a veternou eróziou, starostlivosť o povodia vodných tokov a revitalizácia mokradí a zvyšovanie druhovej pestrosti a odolnosti lesov.

ING
4DaysToChange
WWF Hubs Slovakia

VZDELÁVAME DETI AJ DOSPELÝCH

VYŠE 80 OCHRANÁROV PREŠLO ŠKOLENIAMI, AKO NA VYPÄTÉ SITUÁCIE

Ochranári musia pri výkone svojej práce často čeliť konfliktom a rôznym nepríjemným situáciám. Zrealizovali sme preto na začiatku roku 2024 sériu workshopov pre pracovníkov z radov Štátnej ochrany prírody SR a Národného parku Muránska planina. Doteraz podľa ich slov nemali žiadne podobné školenia zamerané na komunikačné schopnosti a učili sa len za pochodu a na vlastnej koži.

Školenia krízovej komunikácie pripravil náš tím v spolupráci so Štátnou ochranou prírody SR a Integra Consulting. Aktivitu sme mohli realizovať vďaka projektu Priroda pre všetkých, ktorého financovanie je zabezpečené prostredníctvom EÚ v rámci LIFE Programme a zo štátneho rozpočtu prostredníctvom Ministerstva životného prostredia SR.

MÔJ VÝNIMOČNÝ TÝŽDEŇ S RYSOM

Do WWF Slovensko nám prišiel netradičný email. Poslala ho učiteľka z peziinskej ZŠ, ktorá dostala originálny nápad – chcela svojim žiakom pripraviť milé prekvapenie a zároveň s nimi zrealizovať projekt, ktorý by v školákoch vzbudil záujem o prírodu. Hlavným hrdinom sa mal stať náš rys. Vyslali sme sa preto do základnej školy nášho experta na šelmy, Braňa Táma, ktorý sa práci s rysmi venuje viac ako 16 rokov.

TÉMA FSC NA UNIVERZITNEJ PODE

Náš expert pre ochranu lesov, Milan Hunčaga, prednášal na Katedra lesnej ťažby, logistiky a meliorácií o certifikácii lesov schémou FSC. Teóriu si spolu so študentmi boli ukázať aj v teréne, kde budúcich lesníkov zaujímala najmä praktická stránka FSC hospodárenia a spôsob, akým sa vykonáva audit.

PODUJATIA PRE VEREJNOST

POHODA FESTIVAL

V lete 2023 sme opäť mali príležitosť byť súčasťou obľúbeného festivalu Pohoda. V našom stánku v zóne neziskových organizácií sme privítali množstvo ľudí, s ktorými sme diskutovali o lesoch, riekach či veľkých šelmách. Bolo úžasné vidieť, koľkí sa zaujímajú o prácu WWF a naše programy zamerané na ochranu prírody. Stánok navštívila aj prezidentka SR Zuzana Čaputová, ktorá opäť dala najavo, že jej záleží na ochrane životného prostredia.

TÝŽDEŇ VEDY A HUDBY STARMUS

Na bratislavskom Hlavnom námestí sme v rámci veľkého týždňa vedy a hudby Starmus dostali príležitosť vystúpiť pred desiatkami študentiek a študentov. V rámci prezentácie sme im prostredníctvom príbehov predstavili našu prácu spojenú s lesmi, vodami a šelmami. Budúcnosť toho, ako sa budeme starať o našu prírodu, je v rukách mladých. Každý jeden rozhovor s nimi má preto význam.

LESNÍCKE DNI

18. ročník Lesníckych dní prilákal húfy malých aj veľkých priaznivcov prírody. Rušno bolo v centre Zvolena aj na Partizánskej lúke v Bratislave. V stánkoch s logom pandy experti WWF vysvetľovali okoloidúcim ako rozpoznať papier a drevo zo zodpovedne obhospodarovaných lesov, prečo je dôležité všímať si FSC certifikát na výrobkoch, aj ako možno prispieť k ochrane našich vzácnych lesov a pralesov. Deti si zas prišli na svoje pri aktivitách, ktoré ich učili zaujímavosti o vzácnych obyvateľoch lesa.

EURÓPSKA NOC VÝSKUMNÍKOV

Spolu s partnermi projektu LIFE Living Rivers sme na lodi Kriváň počas septembrovej Európskej noci výskumníkov vysvetľovali malým i veľkým bádateľom, aké dôležité sú zdravé a čisté rieky. V rámci podujatia sme pripravili aj verejnú diskusiu na tému Tajný život rieky Dunaj. Spolu s odborníkmi z VÚVH, SVP a BROZ sme debatovali o opatreniach na zlepšenie stavu Dunaja a jeho ekosystémov – o tom, čo sa zatiaľ na Dunaji podarilo zlepšiť a čo sa chystá v najbližších 10 rokoch v rámci projektu LIFE Living Rivers.

HODINA ZEME

Marec sa už tradične niesol v znamení najväčšej environmentálnej kampane, ktorá spája milióny ľudí z celého sveta v boji za ochranu planéty. Tento rok si zamestnanci WWF Slovensko pripravili pre verejnosť inšpiratívne nápady, ako možno využiť 60 minút v prospech životného prostredia. Svoj slub pripojiť sa k Hodine Zeme nám zanechalo 147 ľudí a pripojilo sa 34 organizácií, firiem, škôl, či obcí.

BEZ VÁS BY TO NEŠLO

Naša práca je možná aj vďaka
individuálnym darcom a darkyniam,
ktorí nám umožňujú robiť viac.

Ďakujeme všetkým tým, ktorí sa
rozhodli podporiť ochranu
slovenskej prírody, najmä tým, ktorí
na jej podporu prispievajú
pravidelne. Bez vás všetkých by to
jednoducho nešlo.

VYPŮŠŤAME 2% DO PRÍRODY

Darovaním 2% z daní nám bežní ľudia
aj firmy pomáhajú chrániť vzácne
pôvodné slovenské lesy, prinavrátiť
život do našich riek a zlepšovať životné
podmienky našich veľkých šeliem.
Vďaka 2% z dane môžeme podporiť
rôzne aktivity, ktoré WWF Slovensko
vykonáva.

V roku 2024 sme napríklad dali vyrobiť
a na bratislavskom sídlisku umiestnili
včelie domčeky. Vďaka príspevkom
z 2% tak môžeme urobiť aj na iných
miestach, kde by sme potrebovali
podporiť výskyt opelovačov.

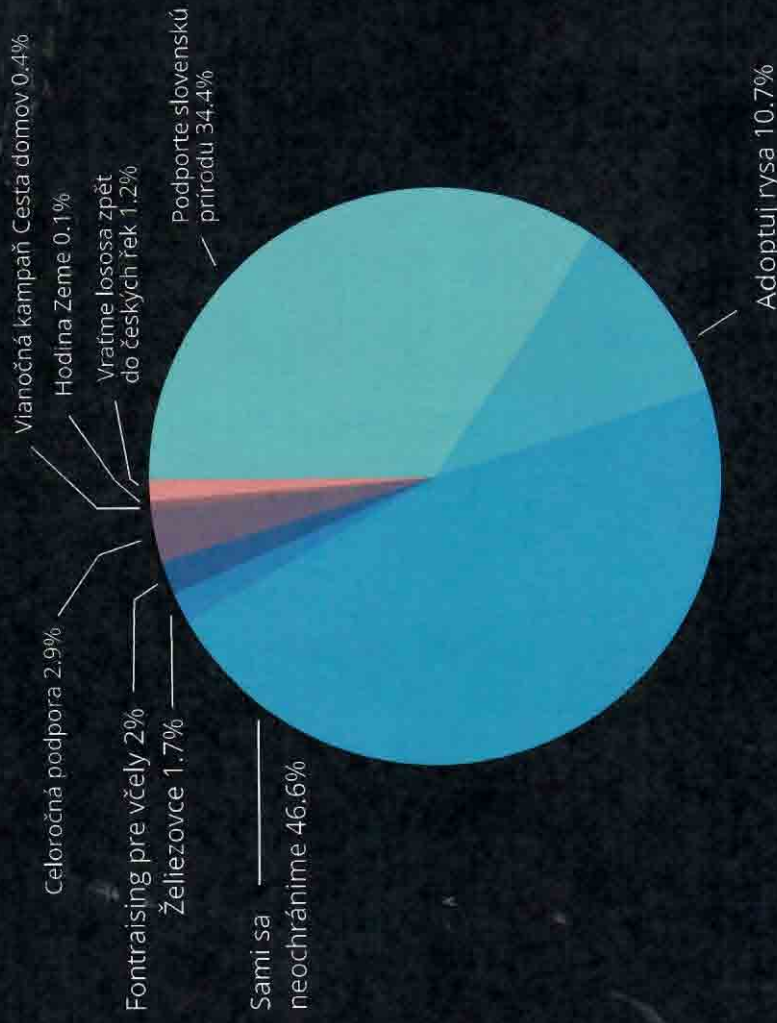
INDIVIDUÁLNI DARCOVIA V ČÍSLACH

Vďaka podpore individuálnych darcov a daryň môžeme chrániť veľké šelmy, ale aj lesy a pralesy, ozdravovať rieky, či pracovať na riešeníach klimatickej krízy.

Najväčnejšie sú pre nás pravidelné dary, vďaka ktorým môžeme zvládnuť aj ťažké obdobia.

Počet indiv. darcov	328	Jednorázoví	264
		Pravidelní	65

ROZLOŽENIE PRÍJMU V KAMPANIACH

SPOLU: 17,970 €*

Okrem príspevkov na kampane sme spolu dostali ešte 1800 € od priamych darcov. Ďakujeme!

POĎAKOVANIE PARTNEROM

Rok 2023/2024 nebol jednoduchý. Vďaka všetkým našim firemným a iným partnerom, podporovateľom, či rôznym jednotlivcom, bol však o niečo ľahší. Ďakujeme všetkým tým, ktorí podporili našu prácu, a tým aj ochranu našej prírody. Či už priložením ruky k dielu, finančným príspevkom, zdieľaním našich aktivít, poradenstvom, právnymi službami, tvorbou kampaní bez nároku na honorár a mnohými inými spôsobmi.

Ďakujeme našim partnerom a podporovateľom:

Taylor Wessing
Via Iuris
SVP, š.p.
LESY SR, š.p.

Bratislava - Hlavné mesto SR
mesto Pezinok
obec Cífer
obec Hronský Beňadik
Vysoká školaýtvarných umení
FreeAndy Agency

a ďalším.

FINANČNÉ ÚDAJE

FINANČNÉ ÚDAJE

Občianske združenie **WWF Slovensko** realizovalo svoju činnosť v období 7/2023 - 6/2024 vďaka finančným prostriedkom prijatým od organizácií združených v rámci siete Svetového fondu na ochranu prírody (WWF), vďaka prostriedkom z verejných zdrojov - predovšetkým z grantových schém Európskej únie a koфинancovania z Ministerstva životného prostredia SR a Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR; a v neposlednom rade aj z príspevkov firemných a individuálnych darcov. Celkové výnosy organizácie dosiahli v období 7/2023 - 6/2024 výšku **1 337 410 EUR**.

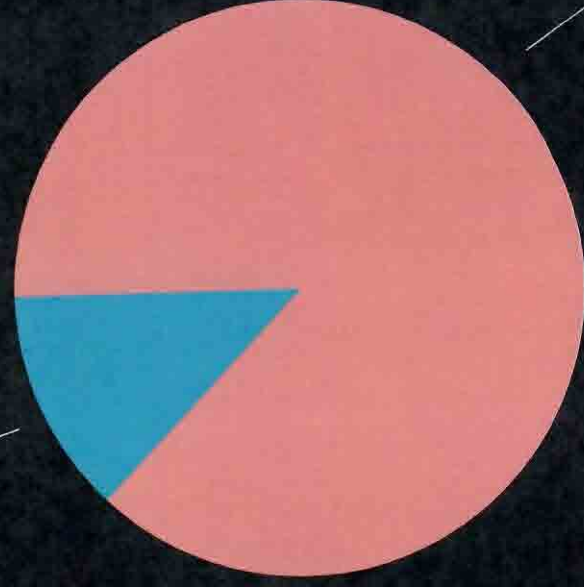
Na realizáciu projektov v oblasti ochrany prírody vynaložila organizácia **1 159 376 EUR**, pričom náklady na chod organizácie, vrátane prevádzky kancelárií v Bratislave a v Banskej Bystrici, predstavovali **168 483 EUR**, čo je skoro 13 % celkových nákladov. Celkové náklady v období 7/2023 - 6/2024 predstavovali **1 327 859 EUR**.

Organizácia realizovala svoje aktivity prostredníctvom 20 zamestnancov na trvalý pracovný pomer (17 zamestnancov na plný úväzok a 3 na skrátený úväzok). 4 zamestnancov pracujúcich na základe dohôd mimo pracovného pomeru (stav k 30.06.2024) a externých spolupracovníkov.

ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV

Prevádzkové náklady /
Operations costs

13%

Realizácia projektov
v oblasti ochrany prírody /
Conservation projects
87%

VÝNOSY / REVENUES	Výnosy (€) FY24
Tržby z predaja služieb / Revenues from own services	9,450
Príspevky od iných organizácií / Contributions from other entities	756,186
WWF Rumunsko - Udržateľné hospodárenie v lesoch / WWF Romania - Sustainable Forestry	164,601
WWF Rumunsko - Živé rieky / WWF Romania - Living Rivers	101,808
WWF Rumunsko - Šelmy / WWF Romania - Large carnivores	25,124
WWF CEE - Udržateľné nakupovanie / Sustainable shopping basket	31,873
WWF CEE - Šelmy / Large carnivores	48,724
WWF CEE - Coca Cola	168,205
WWF Nemecko - Šelmy / WWF Germany - Large carnivores	14,486
WWF Bulharsko - podpora projektu Swipe / WWF Bulgaria - project Swipe	10,794
WWF Belgicko - podpora / WWF Belgium	3,845
WWF Holandsko - podpora / WWF Netherlands	30,000
WWF International - všeobecná podpora / WWF International - General purpose	32,500
Small barriers on side-arms of the Bela river	2,713
Scaling up dam removal: implementation plan for Southeastern Europe	29,102
Landscape for butterflies and other pollinators	26,990
Firemné príspevky / Corporate contributions	65,422
Príspevky od fyzických osôb / Individual contributions	15,195
Verejné zdroje (Dotácie) / Public sources (Subsidies)	516,055
LIFE (EU) / CLIMAFORCELIFE	41,301
LIFE (SK ŠR CoF) / CLIMAFORCELIFE	62,257
LIFE (EU) / SWIPE	3,323
LIFE (SK ŠR CoF) / SWIPE	15,848
LIFE (EU) / IP NATURA 2000	27,821
LIFE (SK ŠR CoF) / IP NATURA 2000	152,324
LECA	63,651
LECA (MIRRI cof)	11,975
LIFE21-IPE-SK-LIFE-Living Rivers	84,523
Restoriver	16,260
Restoriver (MIRRI cof)	2,951
ForestConnect	33,822
Iné výnosy/Other	40,525
VÝNOSY SPOLU / TOTAL REVENUES	1,337,410

NÁKLADY / COSTS	
Spotreba materiálu / Consumed material	47,867
Opravy a udržiavanie	1,638
Cestovné/Travel expenses	16,148
Ostatné služby	496,803
Implementácia projektov / Implementation of projects	305,267
Služby externých expertov v oblasti ochrany prírody / Experts	4,544
Nájomné a správa kancelárií / Rent and office maintenance	35,251
Komunikácia - služby / Communication services	68,815
Cestovné výdavky, autá / Travel costs, cars	4,666
Ostatné služby / Others	78,259
Mzdové náklady / Wages and Salaries	464,344
Zákonné sociálne a zdravotné poistenie / Statutory social and medical insurance	164,406
Zákonné sociálne náklady / Other statutory social expenses	14,087
Ostatné dane a poplatky / Other taxes	802
Osobitné náklady / Special expenses	731
Odpisy dlhodobého majetku / Depreciation of tangible and intangible assets	13,110
Iné / Other	107,926
NÁKLADY SPOLU / TOTAL COSTS	1,327,859
Výsledok hospodárenia / Profit (+) or Loss (-) - before tax	9,551
Daň z príjmov / Income tax	0
Výsledok hospodárenia / Profit (+) or Loss (-) - after tax	9,551

SÚVAHA / BALANCE SHEET	k. 30.06.2023	k. 30.06.2024
Aktiva / Assets	k. 30.06.2023	k. 30.06.2024
Dlhodobý nehmotný majetok / Intangible fixed assets	2,698	
Dlhodobý hmotný majetok / Tangible fixed assets	11,325	
Pohľadávky z obchodného styku / Trade receivables	15,207	
Ostatné/mé pohľadávky / Other receivables	290	
Pohľadávky voči fondom z verejných zdrojov / Receivables to public funds	110,442	266,190
Grantová schéma EC (LIFE) - CLIMAFORCEELIFE	3,216,911	3,349,879
Grantová schéma EC (LIFE) - IP NATURA 2000	412,425	137,475
Grantová schéma EC (LIFE) - IP LIFE Living Rivers	1,007,912	873,389
Grantová schéma (LIFE) kofinancovanie zo ŠR - CLIMAFORCEELIFE	909,878	909,878
Grantová schéma (LIFE) kofinancovanie zo ŠR - IP NATURA 2000	349,070	349,070
Grantová schéma (LIFE) kofinancovanie zo ŠR - SWIPE	472,210	305,468
Grantová schéma ERDF (Interreg CE) - LECA	65,416	11,393
Grantová schéma ERDF (Interreg DRP) - RESTORIVER		212,940
Grantová schéma ERDF (Interreg DRP) - FORESTCONNECT		228,426
Grantová schéma (Interreg CE) kofinancovanie zo ŠR - LECA		222,292
Grantová schéma (Interreg DRP) kofinancovanie zo ŠR - RESTORIVER		31,941
Grantová schéma (Interreg DRP) kofinancovanie zo ŠR - FORESTCONNECT		34,264
Grantová schéma (Interreg DRP) kofinancovanie zo ŠR - LECA		33,343
Pokladnica / Cash	146	260
Bankové účty / Bank Accounts	863,876	1,035,417
Príjmy a náklady budúcich období / Accrued income	26,609	4,879
Aktiva spolu / Total assets	4,233,481	4,670,647

Pasíva / Liabilities	k. 30.06.2023	k. 30.06.2024
Výsledok hospodárenia z minulých rokov / Net income from previous years (+/-)	231,182	209,572
Výsledok hospodárenia/ Net income	-21,611	9,551
Krátkodobé rezervy / Short-term provisions	25,298	22,258
Sociálny fond / Social fund	3,497	4,944
Ostatné dlhodobé záväzky / Other long-term liabilities	0	
Záväzky z obchodného styku / Trade liabilities	36,873	38,137
Záväzky voči zamestnancom / Liabilities to employees	28,283	29,442
Záväzky zo sociálneho a zdravotnéhoistenia / Liabilities to Social and medical insurance institutions	17,165	18,461
Daňové záväzky / Tax liabilities	3,857	3,301
Ostatné záväzky / Other liabilities	343	2,144
Výnosy budúcich období / Differed income	3,908,594	4,332,839
Zostatok dotácie (grantu) EC (LIFE) - CLIMAFORCEELIFE	418,563	377,262
Zostatok dotácie (grantu) EC (LIFE) - SWIPE	-39,234	0
Zostatok dotácie (grantu) EC (LIFE) - IP LIFE NATURA 2000	1,010,900	983,078
Zostatok dotácie (grantu) LIFE kofinancovanie zo ŠR - CLIMAFORCEELIFE	499,929	437,673
Zostatok dotácie (grantu) LIFE kofinancovanie zo ŠR - IP LIFE NATURA 2000	696,280	543,956
Zostatok dotácie (grantu) EC (LIFE) - IP LIFE Living Rivers	1,161,665	1,077,142
Zostatok dotácie (grantu) LIFE kofinancovanie zo ŠR - SWIPE	66,737	0
Zostatok dotácie (grantu) ERDF a MIRRI (Interreg CE) - LECA		177,367
Zostatok dotácie (grantu) ERDF a MIRRI (Interreg DRP) - RESTORIVER		230,357
Zostatok dotácie (grantu) ERDF a MIRRI (Interreg DRP) - FORESTCONNECT		234,935
Zostatok z grantov Open rivers programme	0	94,038
Zostatok z grantov WWF organizácií	40,577	63,647
Zostatok fundraisingových kampaní	6,299	11,736
Zostatok z firemných grantov	46,622	45,801
Zostatok podielu zaplatenej dane	257	4,091
Zostatok z grantu (DBU) Landscape for butterflies and other pollinators		51,757
Pasíva spolu / Total liabilities	4,233,481	4,670,647

Spracované / Prepared by:
WWF Slovensko, občianske združenie

Schválené / Authorized by:
CEO Mgr. Miroslava Plassmann, PhD.

**Za poskytnutie profesionálnych
fotografií ďakujeme:**
Tomaš Hulič, Lukáš Holásek, Jakub Krška,
Martin Horák, Jan Závřel, Peter Sýkora,
Andrea Froncová, Ivo Fandel, Jaroslav
Šubjak, Braňo Molnár

© 2024

WWF® and ©1986 Panda Symbol are
owned by WWF. All rights reserved.

WWF-Slovakia, Medená 101/5 | 811 02
Bratislava, IČO / Reg. no.: 52204430 |
DIČ / Tax reg. no.: Z121339231

Pre viac informácií navštívte náš web:
wwfsk.org

Working to sustain the natural
world for the benefit of people
and wildlife.

together possible™

panda.org

© Tomas Hulič

